

Hoe (gratis) technologie je leerling kan ondersteunen bij lezen en spellen

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

Je kan bij ons terecht voor

Persoonlijk advies

Bijscholing

Onderzoek en
ontwikkeling

Advies

Modem helpt jou met
gesproken, geschreven en
digitale communicatie

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

Wij geven jou advies

Wij bouwen samen aan expertise! Jij ook?

Onderzoek

ONDERZOEKSGROEP

Mobilab & Care

Onze missies

Een zorgzame samenleving (Vonk3) →

Een inclusieve samenleving →

Technologie voor slimmere zorg →

Eerste hulp bij moeilijkheden met communiceren

www.ikkannietpraten.be

COMMUNICEREN

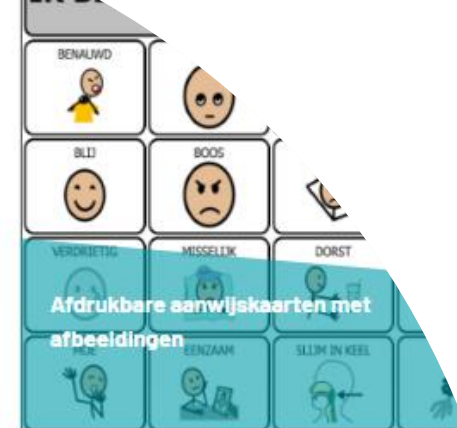
SCHRIJVEN

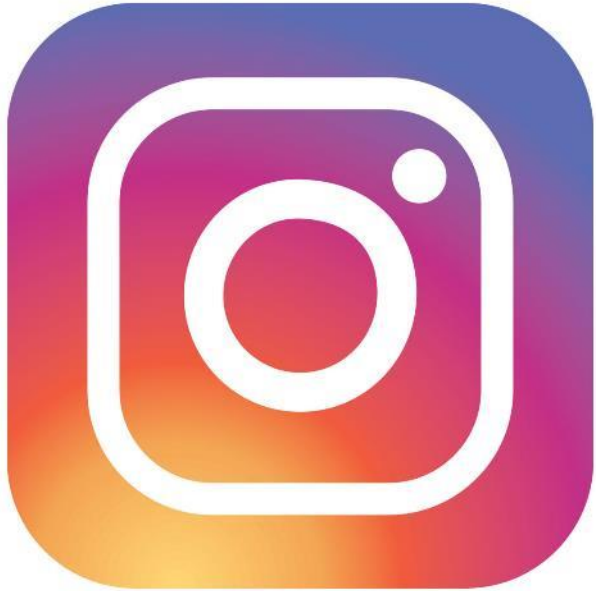
LEZEN

BEDIENEN

Volg ons op social media

@modemexpertisenetwerk

@Modemadvies

@Modem Expertnetwerk

Programma

- Tekst naar spraak
- Spraak naar tekst
- Vereenvoudigen
- Spellingcorrectie
- Woordvoorspelling
- Digitale boeken

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

Digitalisering in het onderwijs

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

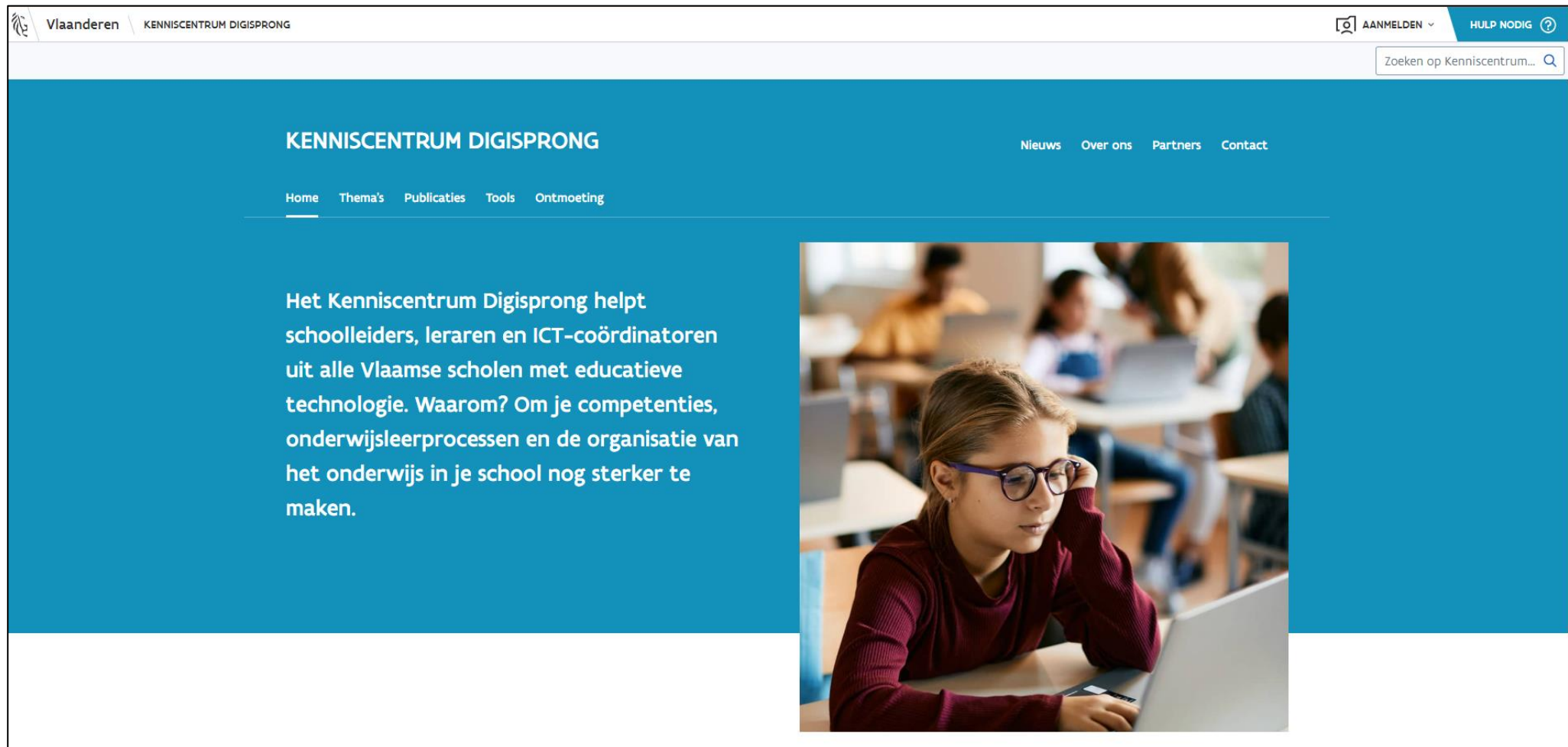

LEZEN

BEDIENEN

Digisprong

The screenshot shows the homepage of the Kenniscentrum Digisprong website. The header is blue with the logo on the left and navigation links on the right. A search bar is located in the top right corner. The main content area is also blue and features a navigation menu, a main heading, and a paragraph of text. A photograph of a student using a laptop is positioned on the right side of the main content area.

Vlaanderen KENNISCENTRUM DIGISPRONG

AANMELDEN HULP NODIG

Zoeken op Kenniscentrum...

KENNISCENTRUM DIGISPRONG

Nieuws Over ons Partners Contact

Home Thema's Publicaties Tools Ontmoeting

Het Kenniscentrum Digisprong helpt schoolleiders, leraren en ICT-coördinatoren uit alle Vlaamse scholen met educatieve technologie. Waarom? Om je competenties, onderwijsleerprocessen en de organisatie van het onderwijs in je school nog sterker te maken.

Voor welke leerlingen?

dyslexie

dyspraxie

AN

verstandelijke
beperking

aandachts-
moeilijkheden

...

Tekst naar spraak

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

Voorleesfunctie Microsoft

Windows vergrootglas

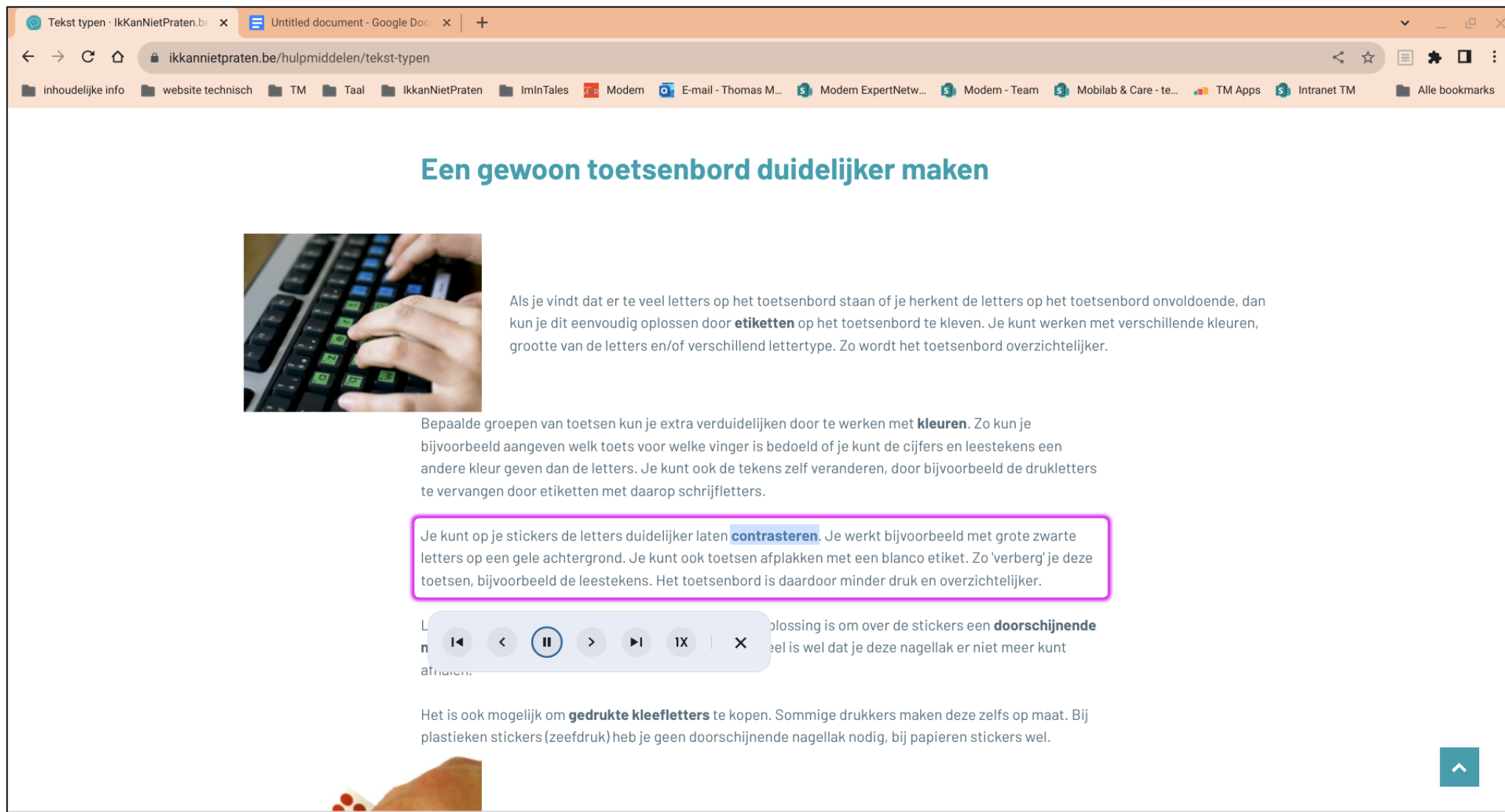
The image shows the Windows Settings application with the Magnifier (Vergrootglas) settings page open. The left sidebar shows the 'Toegankelijkheid' (Accessibility) section with 'Vergrootglas' (Magnifier) selected. The main content area is titled 'Vergrootglas' and contains the following information:

- Vergrootglas**
Gebruik Vergrootglas om in te zoomen op gedeelten van uw scherm. U kunt Vergrootglas gebruiken in volledig scherm, in een afzonderlijk vastgezet venster of als lens die uw muiscursor volgt over het scherm.
- Vergrootglas gebruiken**
Vergrootglas inschakelen: Aan
- Druk op de Windows-logotoets **⊞** + Plus (+) om Vergrootglas in te schakelen.
Druk op de Windows-logotoets **⊞** + Esc om Vergrootglas uit te schakelen.
- [Alles op mijn computer groter maken](#)
- Zoomniveau wijzigen: **100%** (The slider is currently at 100%)
- Zoomstappen wijzigen: (The dropdown menu is currently set to 5%)

Below the settings is a preview of the Magnifier toolbar, which includes the following controls:

- Window title: Vergrootglas
- Close button (X)
- Zoom level: **100%** (The slider is currently at 100%)
- Navigation buttons: Home (left arrow), Stop (right arrow), Previous (left arrow), Next (right arrow)
- Mouse cursor icon
- Settings gear icon

Chromebook: Selecteer om voor te lezen

The screenshot shows a Chromebook browser window with two tabs: 'Tekst typen - IkKanNietPraten.be' and 'Untitled document - Google Doc'. The address bar shows the URL 'ikkannietpraten.be/hulpmiddelen/tekst-typen'. The browser's bookmark bar contains various folders and links. The main content area features a heading 'Een gewoon toetsenbord duidelijker maken' and an image of hands typing on a keyboard with green and blue keycaps. Below the image, there are several paragraphs of text explaining how to improve keyboard readability using stickers and color. A video player is partially visible at the bottom of the page.

Een gewoon toetsenbord duidelijker maken

Als je vindt dat er te veel letters op het toetsenbord staan of je herkent de letters op het toetsenbord onvoldoende, dan kun je dit eenvoudig oplossen door **etiketten** op het toetsenbord te kleven. Je kunt werken met verschillende kleuren, grootte van de letters en/of verschillend lettertype. Zo wordt het toetsenbord overzichtelijker.

Bepaalde groepen van toetsen kun je extra verduidelijken door te werken met **kleuren**. Zo kun je bijvoorbeeld aangeven welk toets voor welke vinger is bedoeld of je kunt de cijfers en leestekens een andere kleur geven dan de letters. Je kunt ook de tekens zelf veranderen, door bijvoorbeeld de drukletters te vervangen door etiketten met daarop schrijffletters.

Je kunt op je stickers de letters duidelijker laten **contrasteren**. Je werkt bijvoorbeeld met grote zwarte letters op een gele achtergrond. Je kunt ook toetsen afplakken met een blanco etiket. Zo 'verberg' je deze toetsen, bijvoorbeeld de leestekens. Het toetsenbord is daardoor minder druk en overzichtelijker.

L... n... atmen...
...lossing is om over de stickers een **doorschijnende** ...
...el is wel dat je deze nagellak er niet meer kunt

Het is ook mogelijk om **gedrukte kleefletters** te kopen. Sommige drukkers maken deze zelfs op maat. Bij plasticen stickers (zeefdruk) heb je geen doorschijnende nagellak nodig, bij papieren stickers wel.

Voorleesfunctie Android

Extern toetsenbord instellen Android

Ook Android heeft meerdere toegankelijkheidsopties om ook een extern toetsenbord gemakkelijker bedienbaar te maken. Instellingen → Toegankelijkheid → Interactie en behendigheid

Wanneer deze optie niet aanwezig is, moet je de gratis app "Android Toegankelijkheidstools" (Android Accessibility Suite) installeren. Zie ook [Toegankelijkheidsopties aanraakscherm Android](#).

- › Plaktoetsen: Met plaktoetsen kun je speciale toetsen (shift, ctrl, ...) gebruiken zonder ze ingedrukt te houden, bijvoorbeeld bij eenhandig gebruik.
- › Langzame toetsen: Pas de tijd aan tussen de toetsaanslag en het activeren ervan.

Voorleesfunctie iPad

Toegankelijkheidsinstellingen iOS

Standaard schermtoetsenbord van iOS

Het standaard schermtoetsenbord van iOS is weinig instelbaar. De grootte is aanpasbaar door het toestel horizontaal (groot) of verticaal (klein) vast te houden. Vanaf iOS 13 heeft het standaard schermtoetsenbord een goede Nederlandstalige woordvoorspelling.

Je kunt het typen eventueel motorisch vereenvoudigen (zie: [Aanwijzen vereenvoudigen en verduidelijken](#)).

Je kan via de [App Store](#) heel wat gratis alternatieve schermtoetsenborden installeren, enkele voorbeelden met heel wat interessante instelmogelijkheden zijn: GBoard, Swiftkey, Fleksy (hiervan is de grootste instelbaar), ... Het Keeble schermtoetsenbord kost €25, maar hiervoor krijg je ook enkele bijzondere lay-outs en instelmogelijkheden omdat het is ontwikkeld voor personen met een beperking.

Via 'Tekstvervang' kun je woorden of zinnen koppelen aan een afkorting, tijdens het typen wordt de afkorting automatisch vervangen door het volledige woord of de zin:

- > mvg → Met vriendelijke groeten,
- > mm → modem@thomasmore.be

Je kunt Tekstvervang vinden via Instellingen (→ Algemeen) → Toetsenbord → Tekstvervang

Extern toetsenbord instellen iOS

iOS heeft meerdere toegankelijkheidsopties om ook een extern toetsenbord gemakkelijker bedienbaar te maken. Instellingen → Toegankelijkheid → Toetsenborden

> Uitgebreide toetsenbordfuncties: soort sneltoetsen voor allerhande

Ons doel

De kennis over alternatieve vormen van communicatie en de hulpmiddelen die hiervoor bestaan, is vaak nog beperkt. Hier vind je **uitgebreide informatie** over ondersteunde communicatie en mogelijke hulpmiddelen.

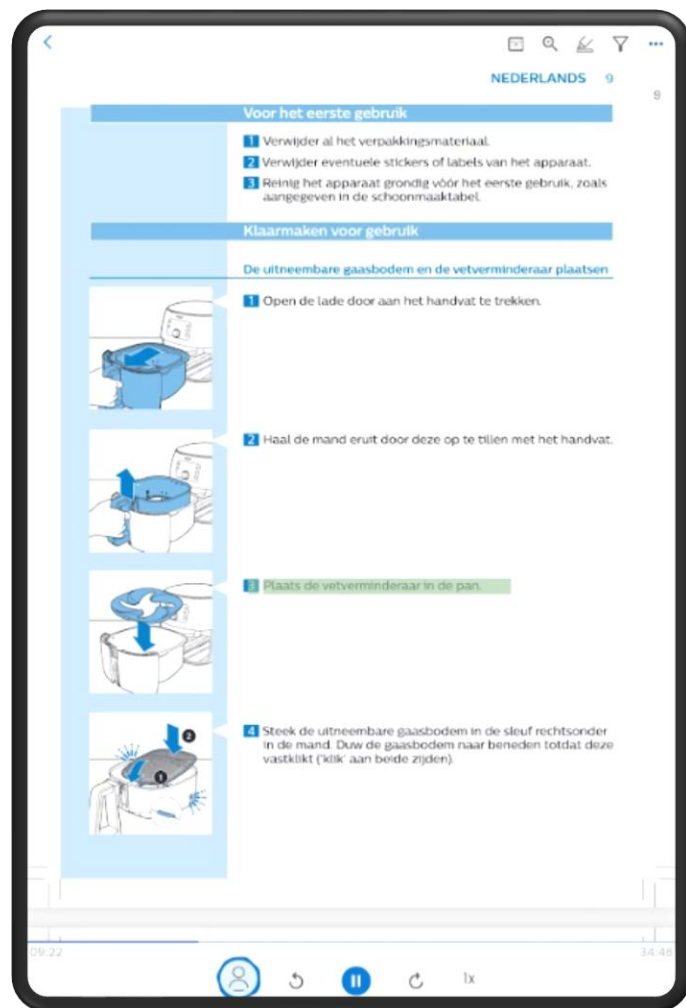
De hulpmiddelen op deze website zijn eenvoudig, goedkoop, laag- of niet-technologisch en kan je snel gebruiken. Zo kan iedereen hier **meteen mee aan de slag**.

Kant-en-klare hulpmiddelen zijn vaak voldoende in **dringende situaties**, maar in andere situaties is het nodig om dieper te graven in de informatie. Voor deze info kan je ook terecht op de website. Het **Modem Expertnetwerk Ondersteunende Technologie** geeft persoonlijk advies bij je zoektocht naar geschikte ondersteuning. Of je kan terecht bij de dienst logopedie van jouw ziekenhuis of organisatie.

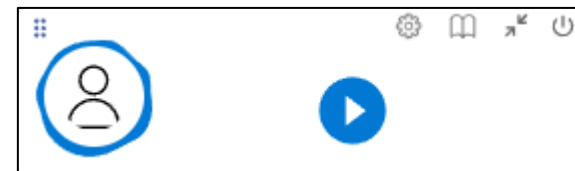
Op zoek naar persoonlijk advies?

GA NAAR HET MODEM EXPERTNETWERK

NaturalReader

 NaturalReader

Draadloze microfoon met draagbare luidspreker

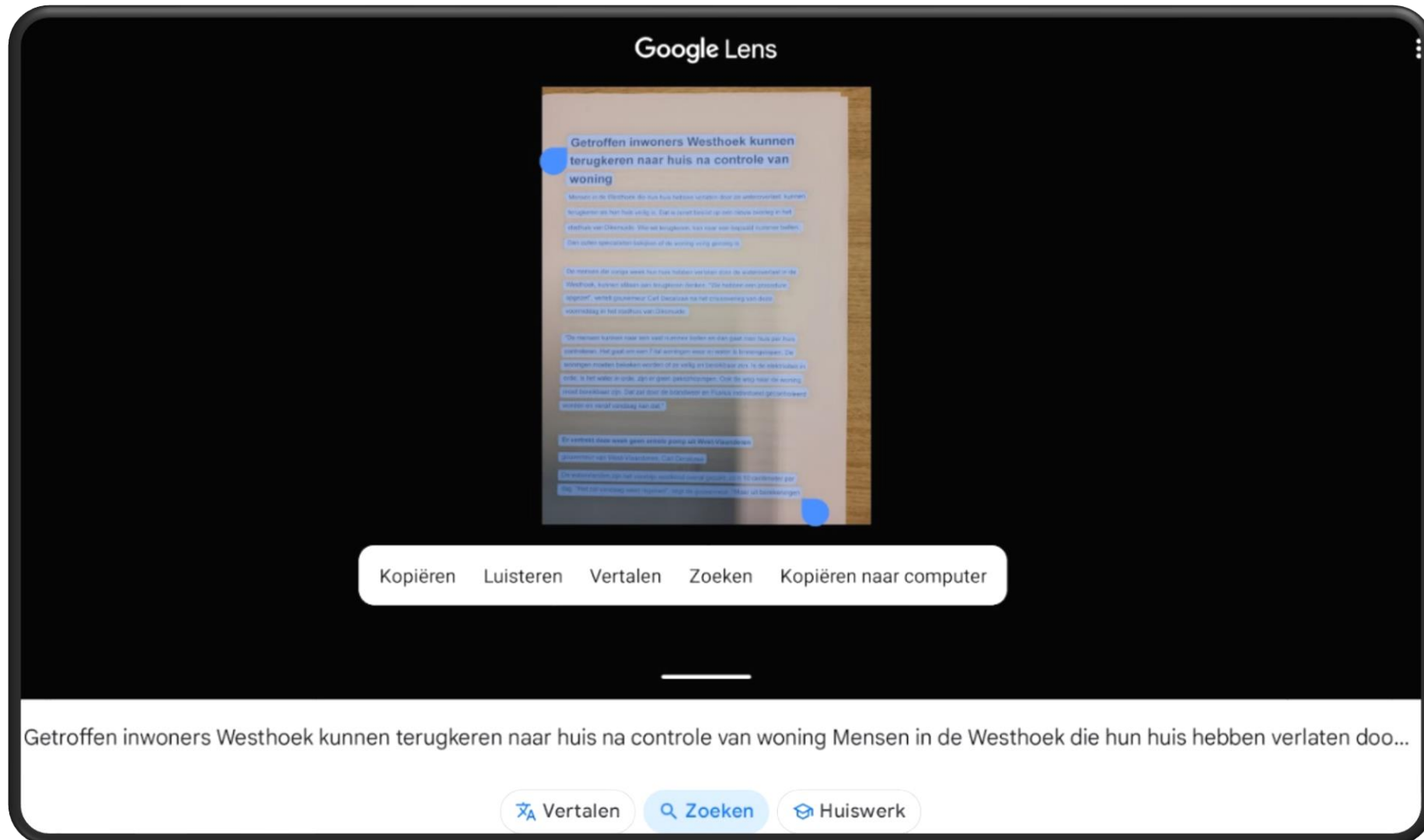
Met deze toestellen is een zeer sterke versterking mogelijk. Ze zijn eerder geschikt voor een luidruchtige omgeving, voor grote ruimtes of het toespreken van grote groepen (vb. sportleerkrachten in de turnzaal). Voor een één op één gesprek in een kamer zijn ze meestal te sterk. Ze zijn ook véél duurder dan voorgaande modellen.

Deze toestellen bestaan meestal uit een microfoon met (ingebouwde) zender. De luidspreker is soms draagbaar met een schouderriem maar te zwaar om continu te dragen. Een ontvanger kan ingebouwd zitten in de luidspreker of kan ook een los toestel zijn.

Er bestaan bijzonder veel varianten. Informeer je bij een speciaalzaak in audioapparatuur.

Enkele illustratieve voorbeelden:

Google Lens

Spraak naar tekst

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

Microsoft Office

Voiceln

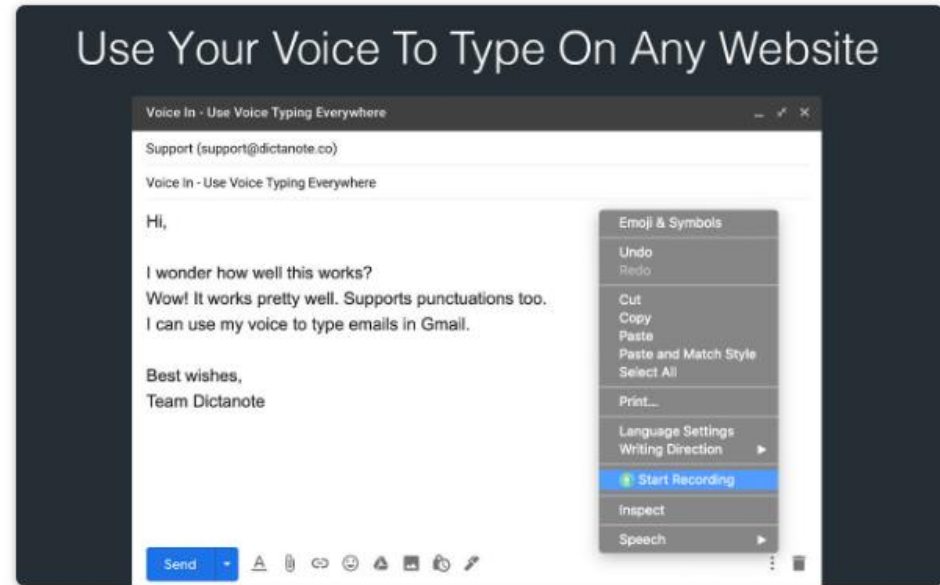
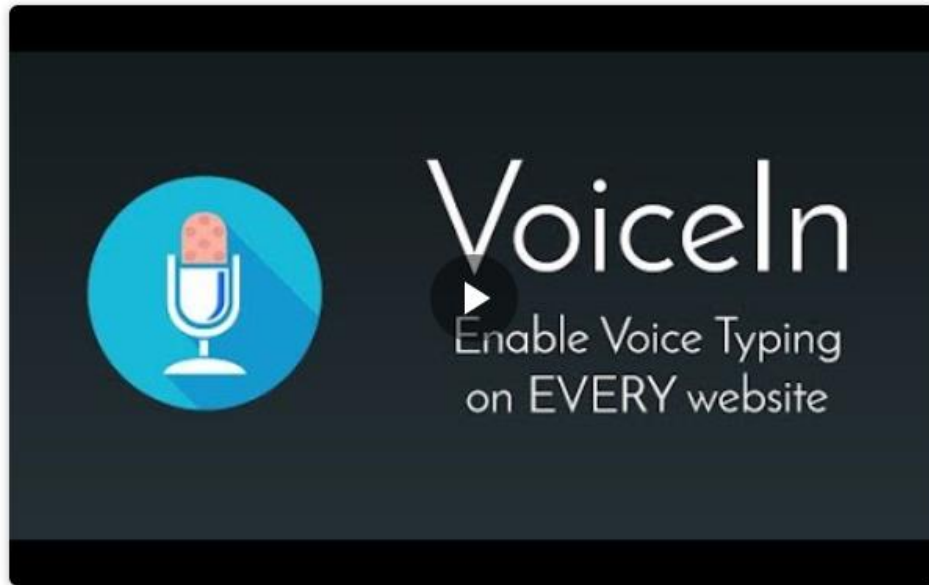

Voice In - Speech-To-Text Dictation

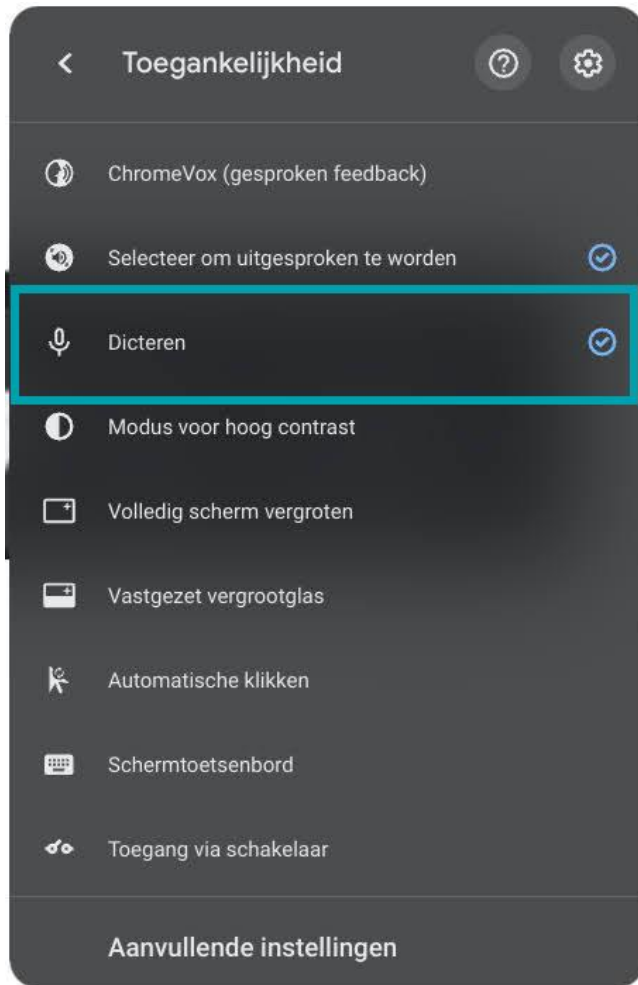
Verwijderen uit Chrome

dictanote.co Aanbevolen 4,4 ★ (1,6K beoordelingen)

Extensie Onderwijs 500.000 gebruikers

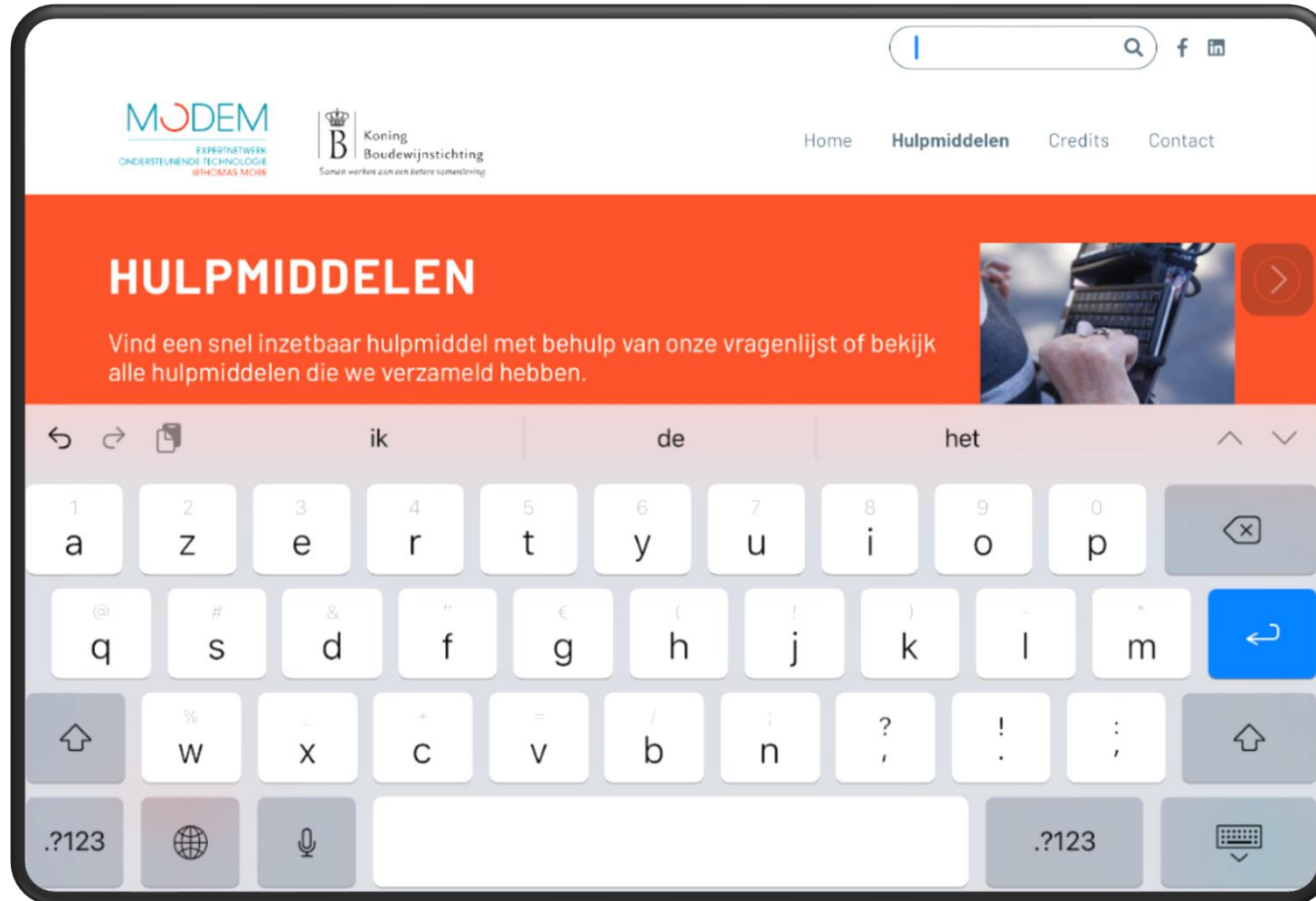

Chromebook: Dicteren

iPad

Vereenvoudigen

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

Microsoft: Insluitende lezer

← ↻ ⓘ Lezermodus | read://https_www.vrt.be/?url=https%3A%2F%2Fwww.vrt.be%2Fvrtnews%2Fnl%2F2024%2F02%2F22%2Favatar-the-last-airbender-netflix-liveaction%2F

🔍 ☆ 🗑️ 🔄 📄 📖 📌 📧 ⋮

A^h Hardop voorlezen A^h Tekstvoorkeuren ☰ Voorkeursinstellingen voor lezen

Torenhoog budget én gefilmd in grootste led-studio ter wereld: Netflix wil scoren met remake van "Avatar: the last airbender"

Fans van de populaire Amerikaanse televisieserie "Avatar: the last airbender" zitten er al een tijdje op te wachten. Vandaag verschijnt de nieuwe liveactionremake van de serie op Netflix. De makers houden vast aan de oorspronkelijke verhaallijn van de reeks, maar kan de remake ook overtuigen met de cast en de visual effects?

De razend populaire Amerikaanse televisiereeks "Avatar: the last airbender" krijgt vandaag een liveactionremake. Een gedurfde stap, want de *fanbase* van het jongetje met de blauwe pijl op het voorhoofd toont zich als een kritisch publiek.

Dat bleek vooral in 2010 met de verfilming van de reeks

Reader Mode

Zeldzame boommarter floreert in bosrijke provincie Antwerpen

pixababy: archieffoto

De boommarter rukt op in de provincie Antwerpen. Dat meldt Natuurpunt. Vooral in de ruime regio rond Kalmthout zijn er veel meldingen en sporen. "De nestkasten voor boommarters die we daar hebben opgehangen, zijn een enorm succes", aldus de natuurorganisatie.

De zeldzame boommarter beleeft een ware opmars in de provincie Antwerpen, voornamelijk in de regio Kalmthout-Kapellen-Brasschaat. Dat meldt Natuurpunt. Begin dit jaar heeft de natuurorganisatie 10 nestkasten met camera's opgehangen in de bossen in en rond Kalmthout. "Na minder dan vier maanden was de eerste nestkast al bewoond door een boommarter", vertelt Kris Boers van Natuurpunt. "Na amper negen maanden is meer dan de helft van de nestkasten minstens eenmaal bezocht. Een enorm succes!"

Font Style: Arial

Width: 680 px   Font Size: 16 px

Line Height: 1,84 em   Letter Space: 0 px

Save changes

THEMES

READER COMPONENTS

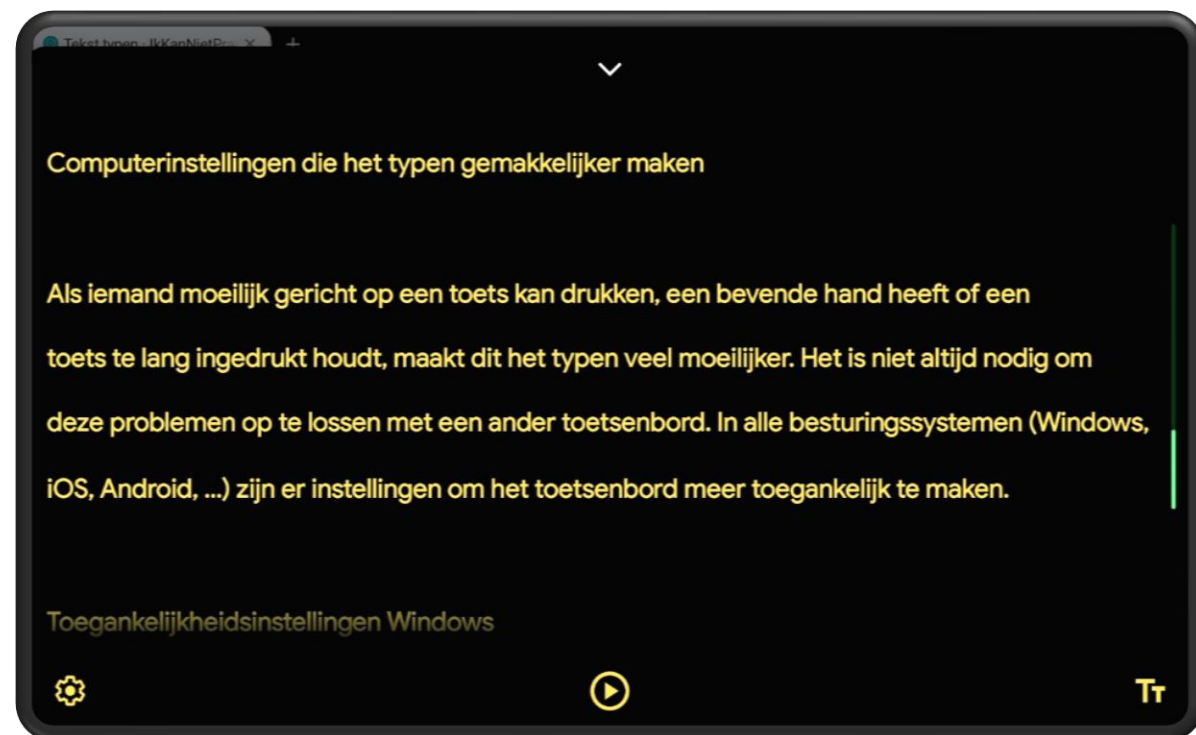
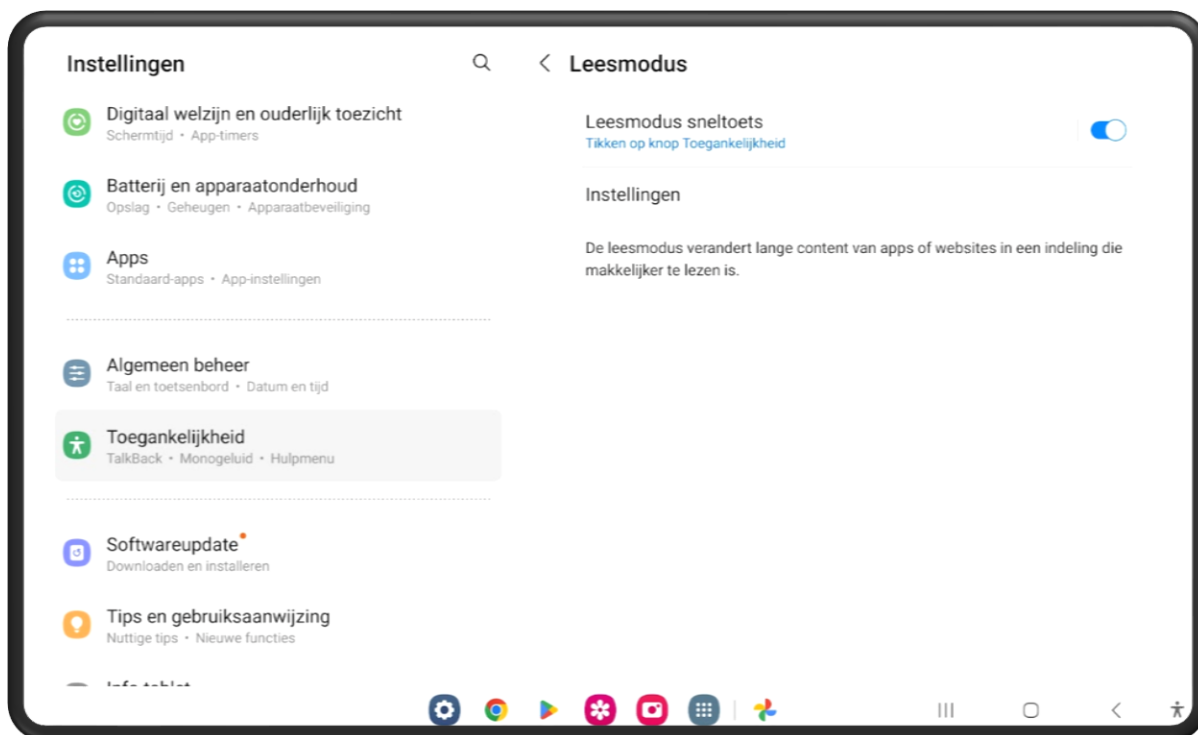
DYSLEXIA RULER

AUTO-RUN RULES

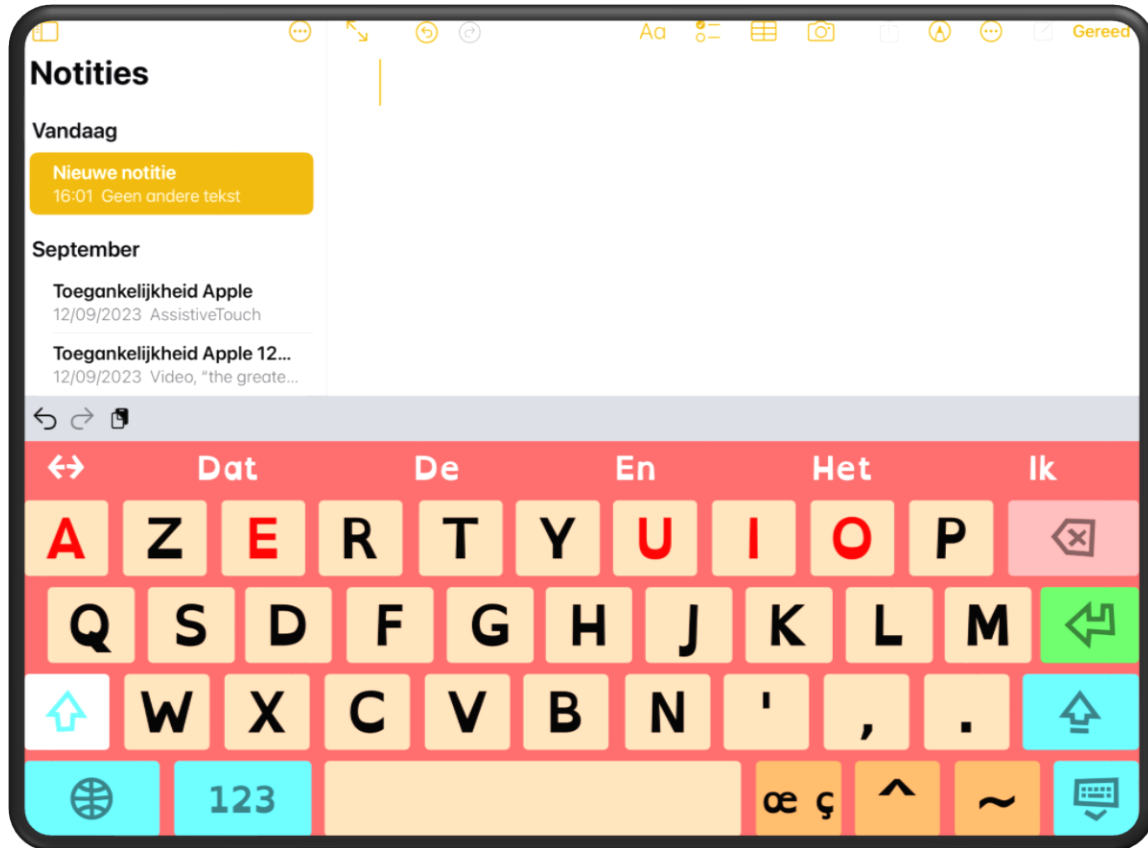
CUSTOM CSS

TRANSLATE

Leesmodus

iPad: Vereenvoudigd toetsenbord

Safari Reader

Safari Reader

Een medewerker van Seafields meet de diepte van de sargassum-zeewierbedden in zee.

SEAFIELDS

Het concept?

Stel je een zeewierkwekerij voor met een oppervlakte van 55.000 vierkante kilometer, bijna twee keer de hele oppervlakte van ons land, ergens in de Zuid-Atlantische Oceaan, tussen Zuid-Amerika en Afrika. Elk jaar neemt het zeewier (sargassum) een gigaton CO₂ uit de atmosfeer waarna het op de oceaانبodem belandt, waar dat CO₂ dan permanent wordt vastgehouden en opgeslagen. Dat is, eenvoudig uitgelegd, het plan van Auckland en de organisatie Seafields Solutions Limited die erachter zit.

De voorbereidingen zijn al een hele tijd bezig en volgend jaar zou er ook in volle oceaan getest worden. Als alles goed verloopt, zou de hele kwekerij tegen 2026 operationeel moeten

Spellingcorrectie

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

Editor in Word

Editor

Editor-score **72%**

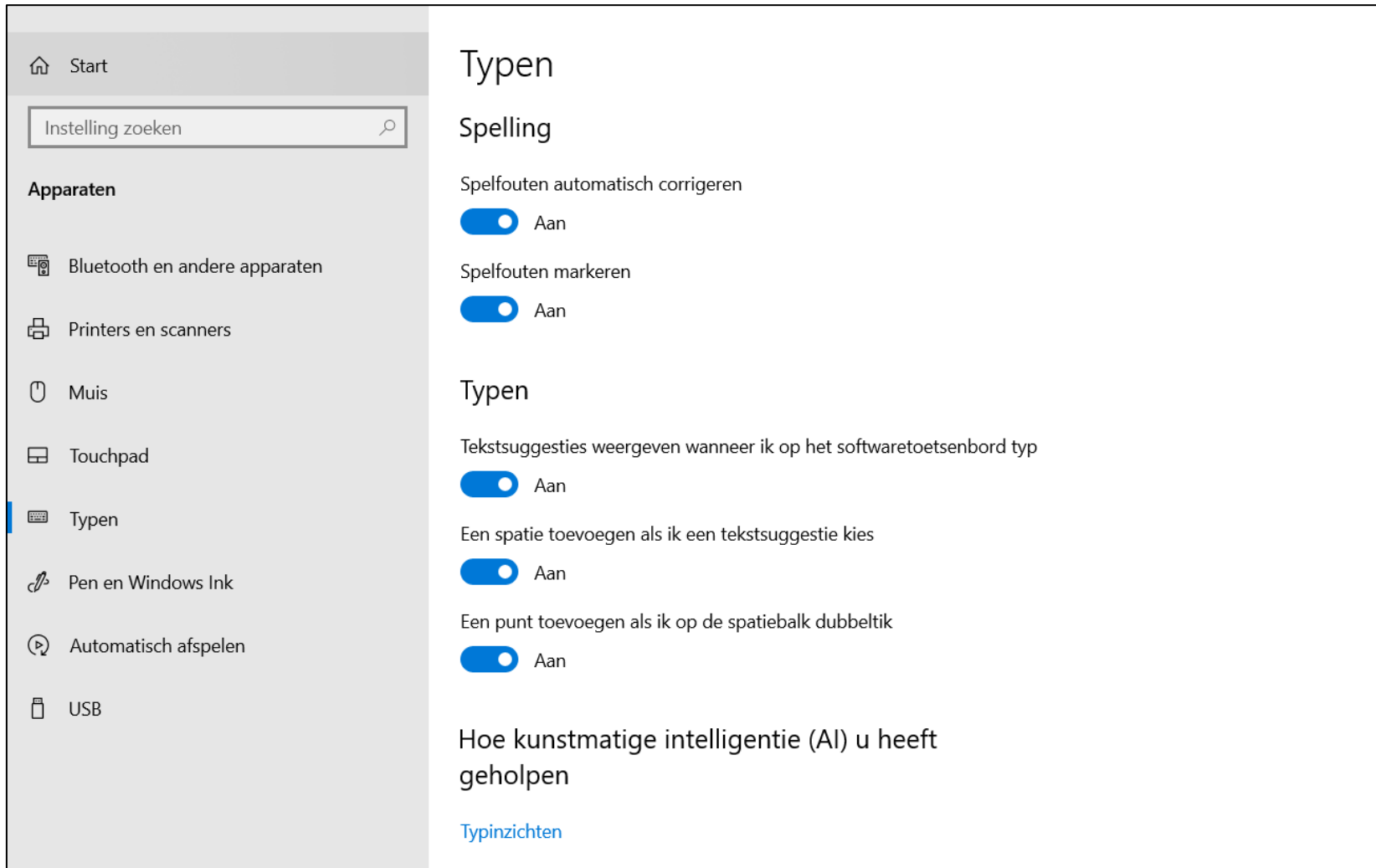
Correcties

Spelling	5
Grammatica	4

Verfijningen

Beknoptheid	✓
CV EN	✓
Duidelijkheid	✓
Formeel taalgebruik	✓
Gevoelige geopolitieke referenties EN	✓
Inclusief taalgebruik EN	✓
Interpunctie EN	✓
Woordkeuze	✓

Windows: instellingen voor typen

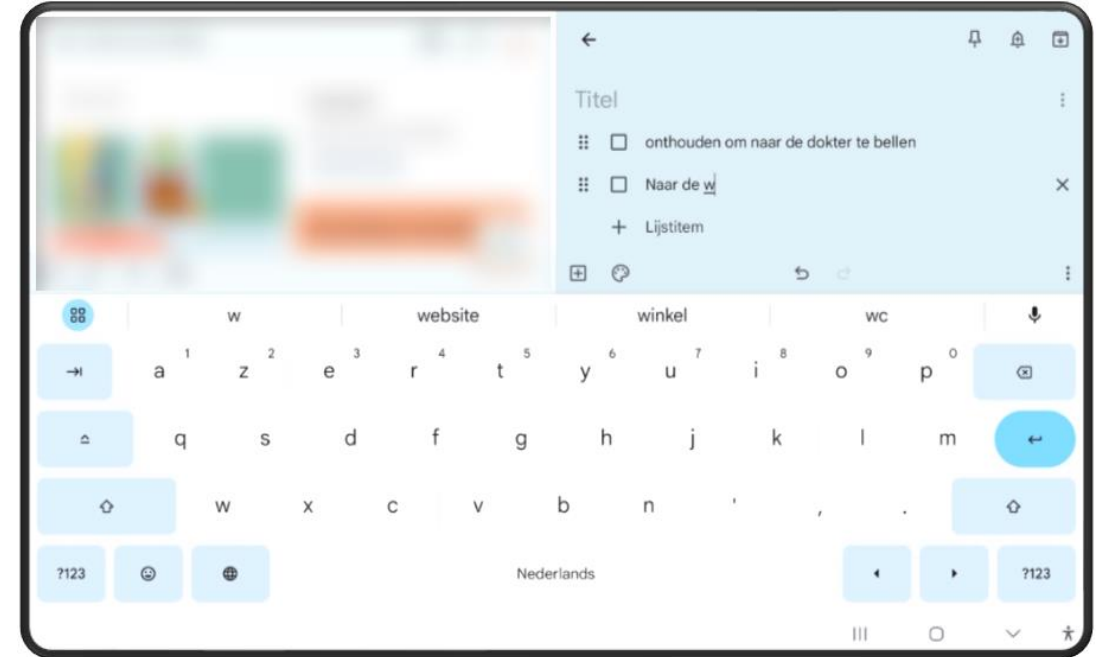
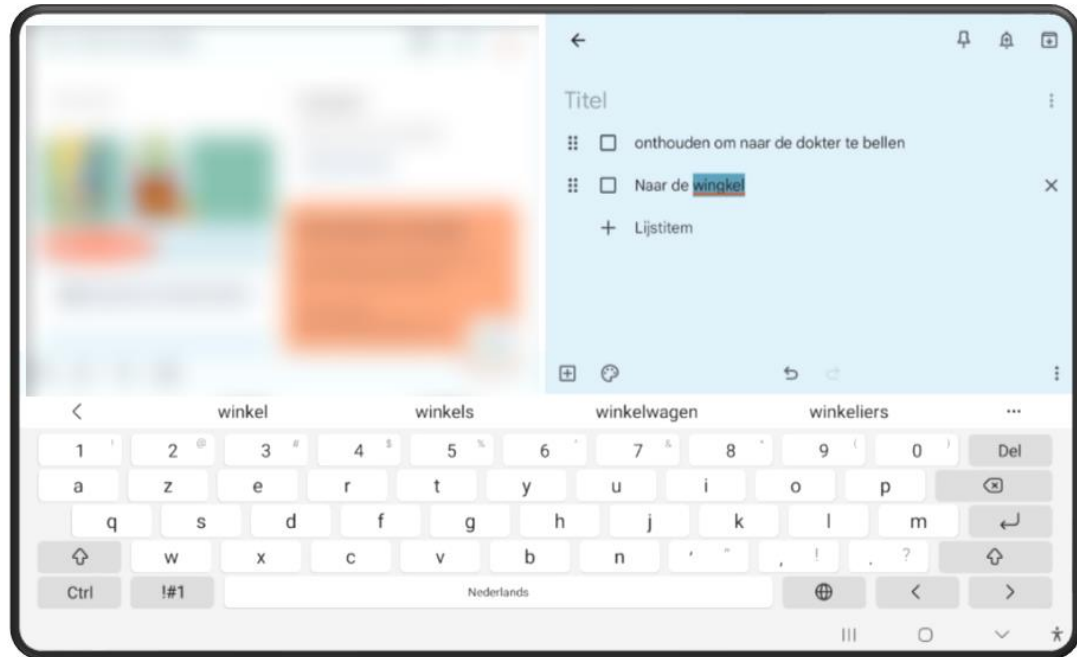
The image shows a screenshot of the Windows Settings application. On the left is a navigation pane with a search bar labeled 'Instelling zoeken' and a list of categories: Apparaten, Bluetooth en andere apparaten, Printers en scanners, Muis, Touchpad, Typen (highlighted with a blue bar), Pen en Windows Ink, Automatisch afspelen, and USB. The main content area is titled 'Typen' and contains the following settings:

- Spelling**
  - Spelfouten automatisch corrigeren: Aan
  - Spelfouten markeren: Aan
- Typen**
  - Tekstsuggesties weergeven wanneer ik op het softwaretoetsenbord typ: Aan
  - Een spatie toevoegen als ik een tekstsuggestie kies: Aan
  - Een punt toevoegen als ik op de spatiebalk dubbeltik: Aan
- Hoe kunstmatige intelligentie (AI) u heeft geholpen
- [Typinzichten](#)

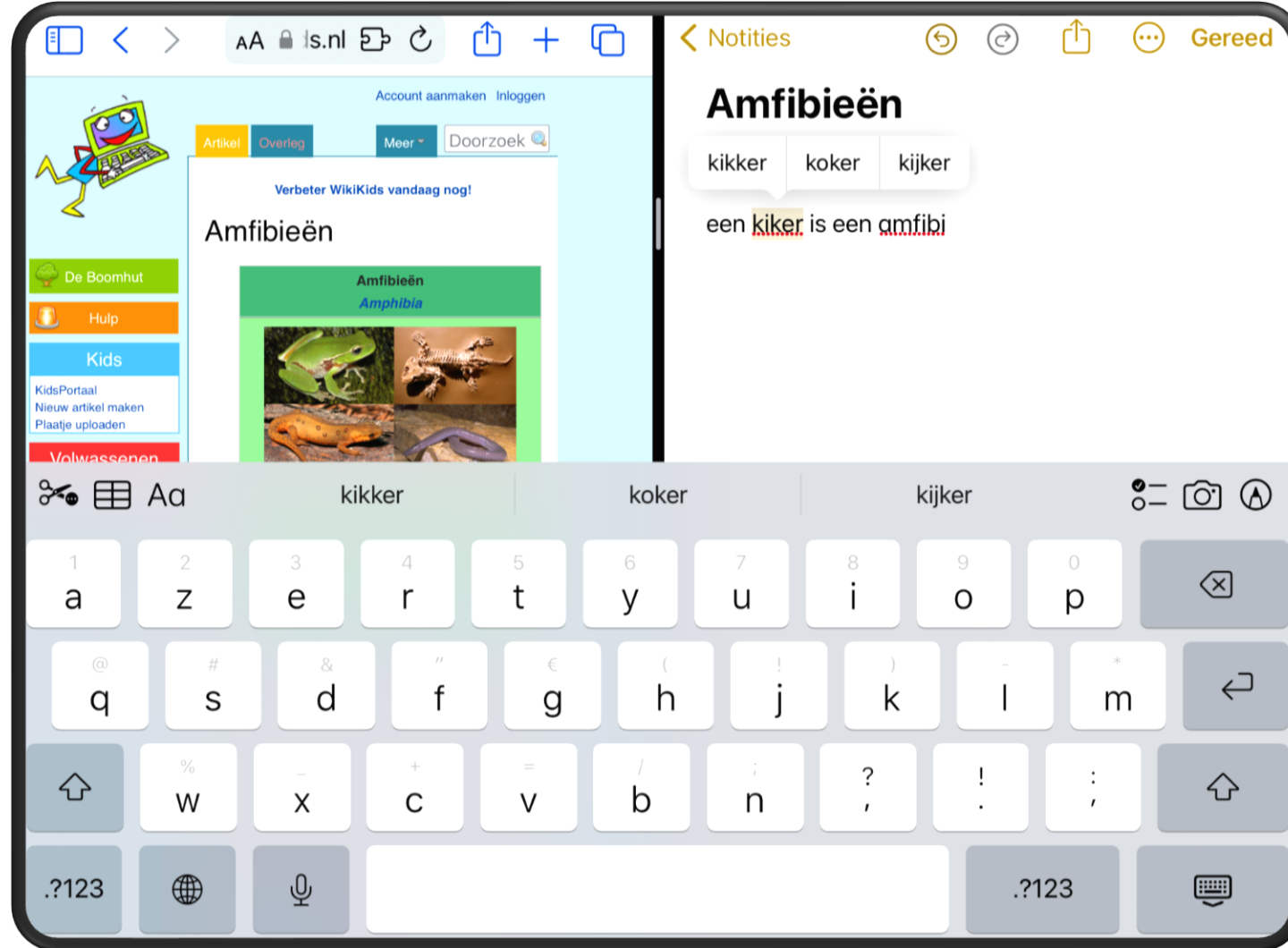
LanguageTool

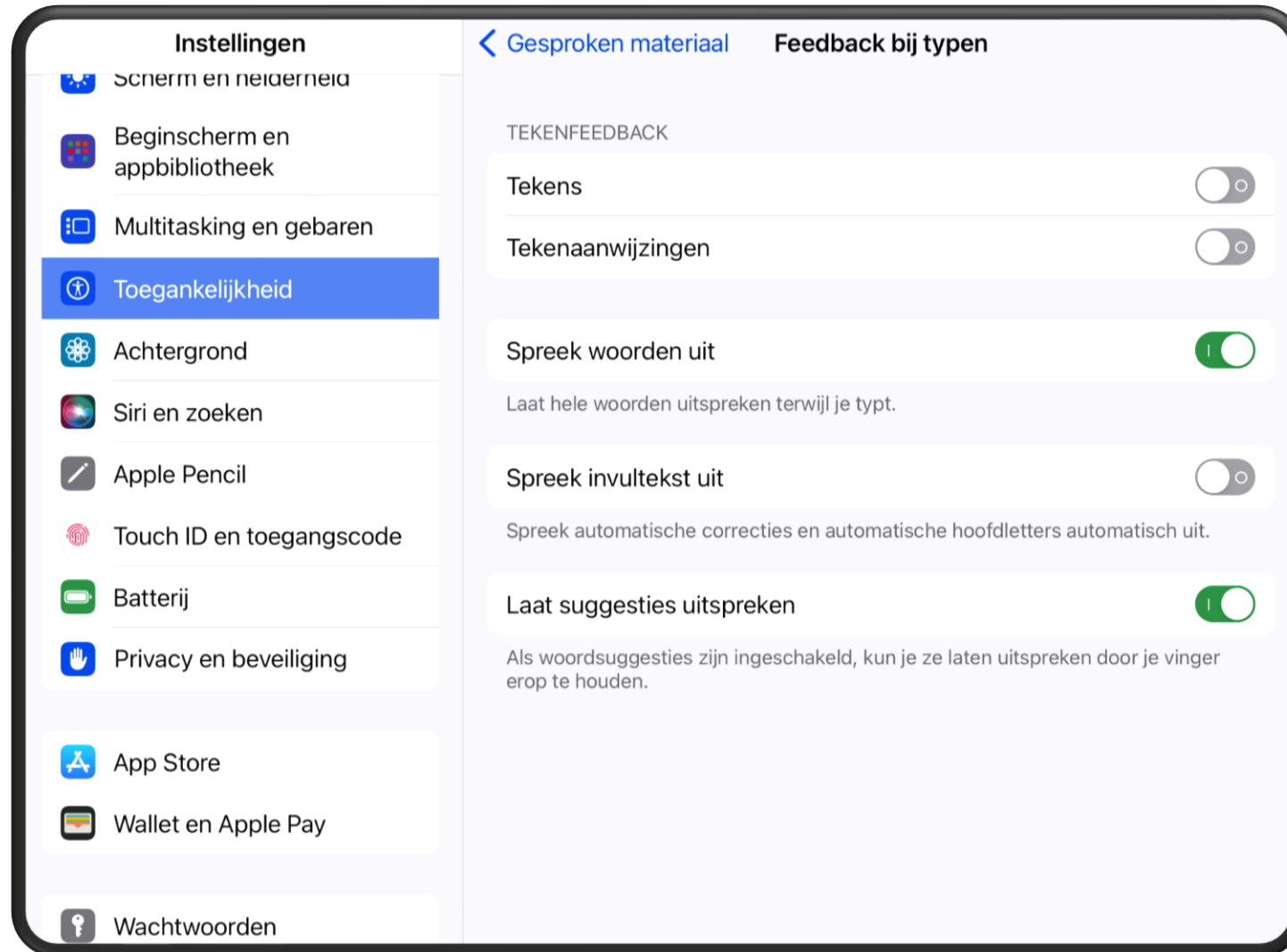
Spellingcontrole Android tablet

iPad: Controleer spelling

iPad: Feedback bij typen

Woordvoorspelling

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

Woordsuggesties Windows

Start

Instelling zoeken

Apparaten

- Bluetooth en andere apparaten
- Printers en scanners
- Muis
- Touchpad
- Typen
- Pen en Windows Ink
- Automatisch afspelen
- USB

Typen

Hoe kunstmatige intelligentie (AI) u heeft geholpen

[Typinzichten](#)

Hardwaretoetsenbord

Tekstsuggesties voor het fysieke toetsenbord zijn niet beschikbaar in bepaalde talen

Tekstsuggesties weergeven tijdens het typen

Aan

Onjuist gespelde woorden automatisch corrigeren

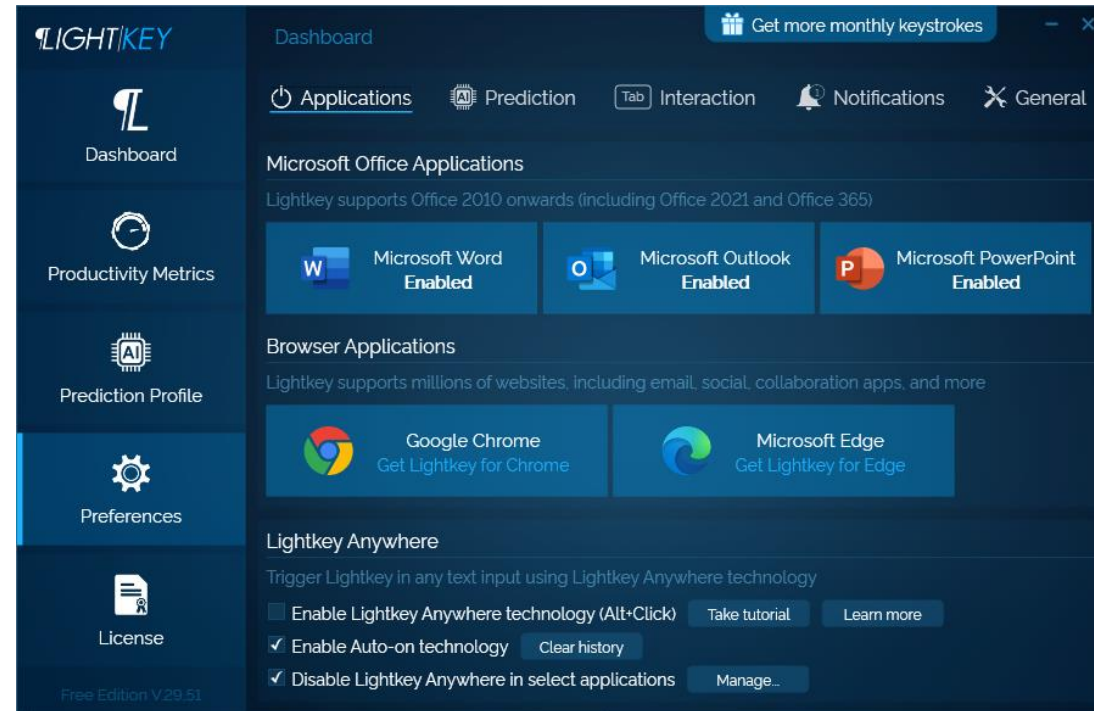
Uit

Meertalige tekstsuggesties

Tekstsuggesties weergegeven op basis van de herkende talen waarin u typt

Uit

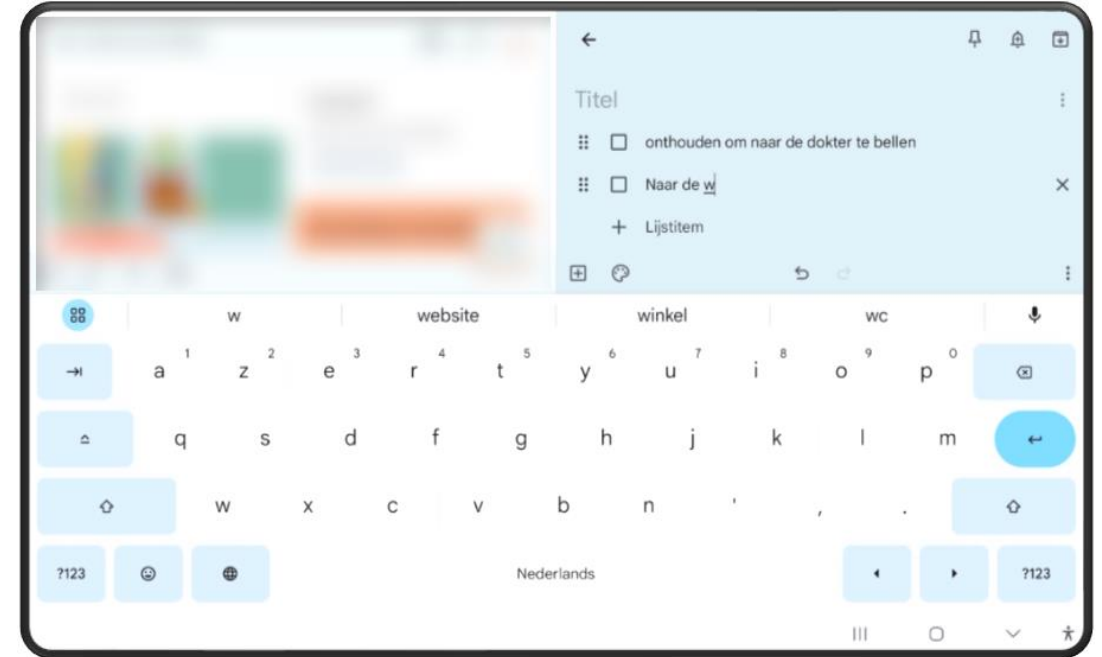
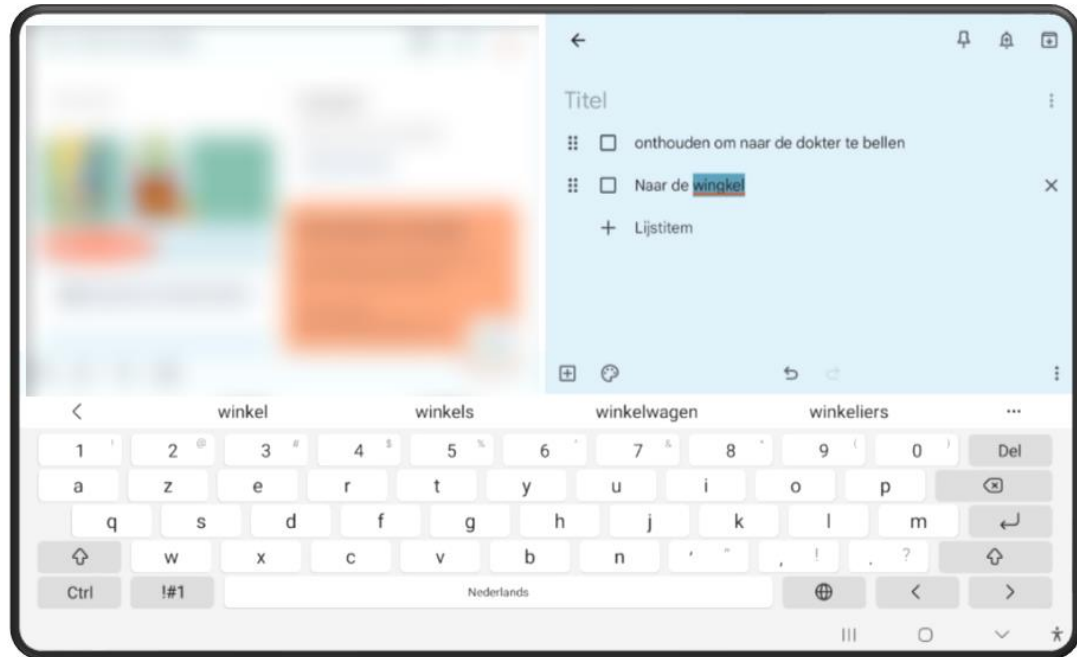
Lightkey

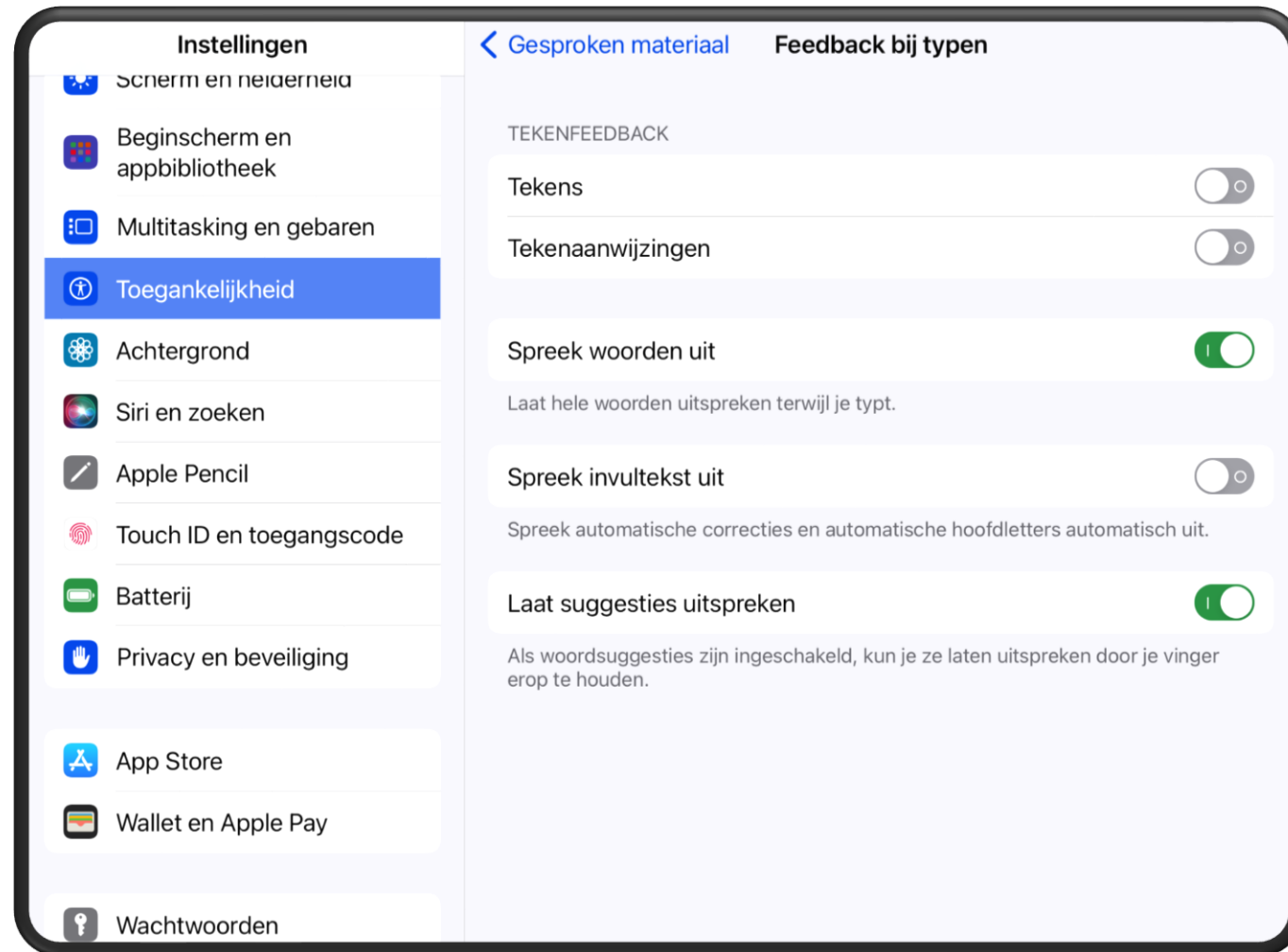
Lightkey is woordvoorspelling

Lightkey ^[controleert] controleert

Woordsuggesties tablet

iPad: Woordsuggesties laten uitspreken

Digitale boeken en digitaal invullen

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

Digitale boeken

eureka
ADIBib

de
Luisterpunt **Bib**

Kami

kami Upgrade | werkblaadjes > werkblaadjes voorbeeldreeks.pdf | 100%

Select
Dictionary
Read Aloud
Markup
Comment
Text Box (14)
Equation
Drawing
Shapes
Eraser
Add Media
Signature

1 Vul een goed woord in. Begin steeds met s .

1. Je slaapt _____ in bed.
2. Hij _____ de deur.
3. Een wesp _____ soms.
4. Miesje _____ met de bal.
5. Met wie _____ ik?
6. De meester _____ een vraag.
7. De soldaat _____ op wacht.
8. De stoute jongen _____ de hond.

➔ Auditieve oefening 2: zie handleiding

2 Vul een woord in dat begint met s .

De Sint _____ heeft een _____

Ik lust geen _____ maar wel _____

Een _____ heeft geen _____

Page 1 / 14

DocHub

werkblaadjes voorbeeldreeks.pdf
Saved

Sign 12 Helvetica Tt B I

1 Vul een goed woord in. Begin steeds met s .

1. Je slaapt _____ in bed.
2. Hij sluit _____ de deur.
3. Een wesp _____ soms.
4. Miesje _____ met de bal.
5. Met wie _____ ik?
6. De meester _____ een vraag.
7. De soldaat _____ op wacht.
8. De stoute jongen _____ de hond.

➔ Auditieve oefening 2: zie handleiding

2 Vul een woord in dat begint met s .

 De Sint _____ heeft een _____

Pdf invullen in Microsoft Edge

The screenshot shows the Microsoft Edge browser interface. The address bar contains the text "Hardop voorlezen" and "Copilot vragen". The page content is a PDF document with the following text:

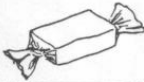
1 Vul een goed woord in. Begin steeds met s .

1. Je slaapt in bed.
2. Hij _____ de deur.
3. Een wesp _____ soms.
4. Miesje _____ met de bal.
5. Met wie _____ ik?
6. De meester _____ een vraag.
7. De soldaat _____ op wacht.
8. De stoute jongen _____ de hond.

➔ Auditieve oefening 2: zie handleiding

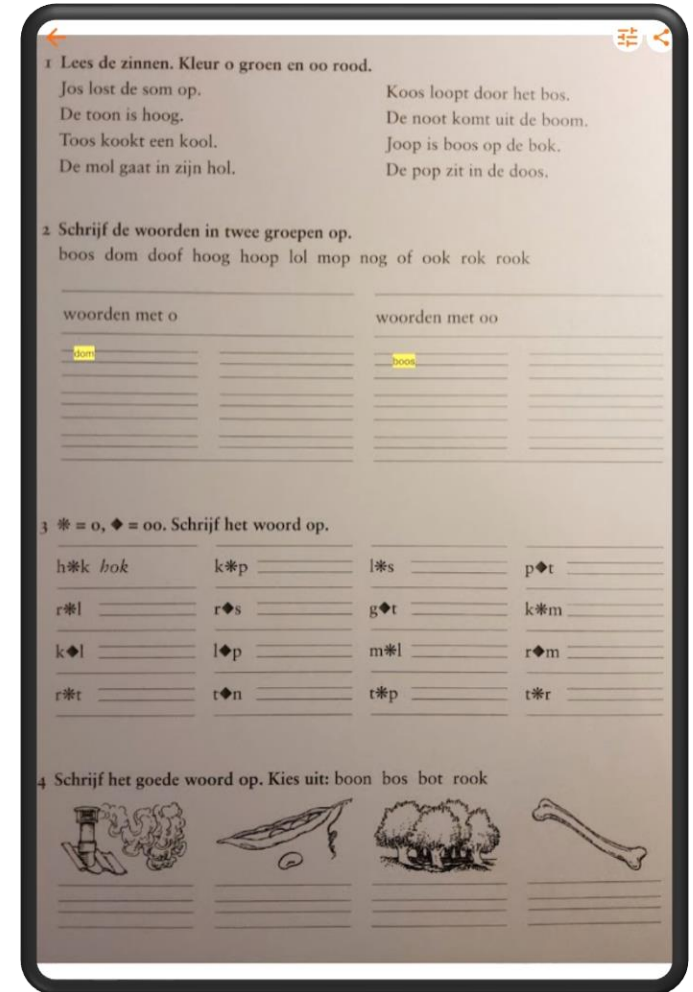
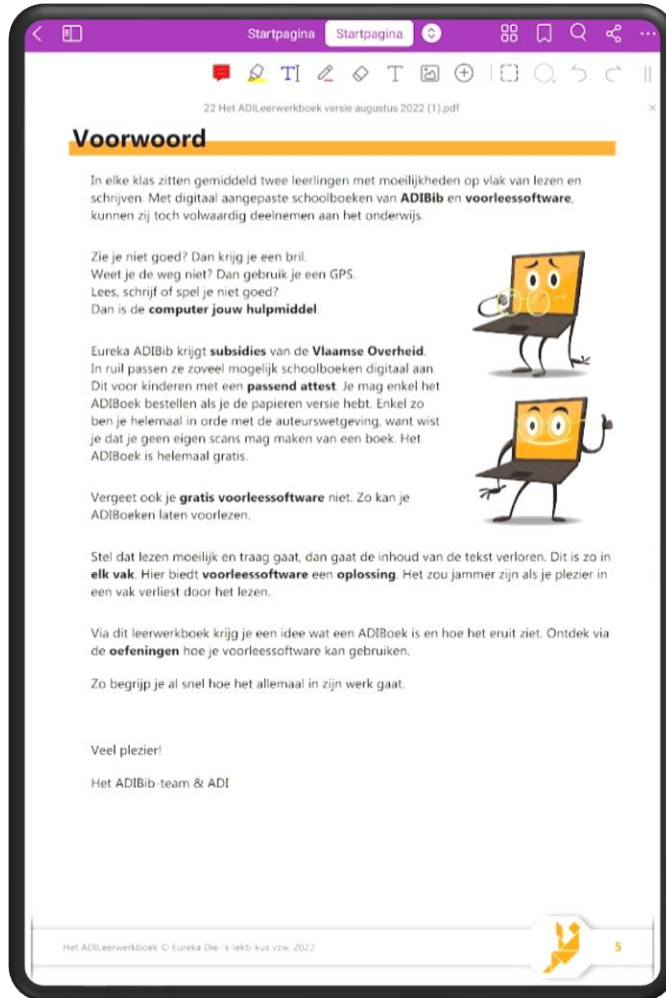
2 Vul een woord in dat begint met s .

De heeft een

 Ik lust geen maar wel

Een heeft geen

Apps waarmee je kan typen in een bestand

Nog vragen?

modem@thomasmore.be

www.modemadvies.be

COMMUNICEREN

SCHRIJVEN

LEZEN

BEDIENEN

